

1. Когда услышал это царь Езекия, то разодрал одежды свои и покрылся вретищем, и пошел в дом Господень;

УПО: І сталося, як почув це цар Єзекія, то роздер свої шати та накрився веретою, і ввійшов до Господнього дому...

KJV: And it came to pass, when king Hezekiah heard it, that he rent his clothes, and covered himself with sackcloth, and went into the house of the LORD.

2. и послал Елиакима, начальника дворца, и Севну писца, и старших священников, покрытых вретищами, к пророку Исаии, сыну Амосову.

УПО: І послав він Еліякіма, керівника палати, і писаря Шевну, та старших із священників, покритих веретами, до пророка Ісаї, Амосового сина.

KJV: And he sent Eliakim, who was over the household, and Shebna the scribe, and the elders of the priests covered with sackcloth, unto Isaiah the prophet the son of Amoz.

3. И они сказали ему: так говорит Езекия: день скорби и наказания и посрамления день сей, ибо младенцы дошли до отверстия утробы матерней, а силы нет родить.

УПО: І сказали вони до нього: Так сказав Єзекія: Цей день це день горя й картання та наруги! Бо підійшли діти аж до виходу утроби, та немає сили породити!

KJV: And they said unto him, Thus saith Hezekiah, This day is a day of trouble, and of rebuke, and of blasphemy: for the children are come to the birth, and there is not strength to bring forth.

4. Может быть, услышит Господь Бог твой слова Рабсака, которого послал царь Ассирийский, господин его, хулить Бога живаго и поносить словами, какие слышал Господь, Бог твой; вознеси же молитву об оставшихся, которые находятся еще в живых.

УПО: Може почує Господь, Бог твій, слова великого чашника, що його послав асирійський цар, пан його, на образі Живого Бога, і Господь, Бог твій, покарає за слова, які чув, а ти принесеш молитву за решту, що ще знаходиться...

KJV: It may be the LORD thy God will hear the words of Rabshakeh, whom the king of Assyria his master hath sent to reproach the living God, and will reprove the words which the LORD thy God hath heard: wherefore lift up thy prayer for the remnant that is left.

5. И пришли слуги царя Езекии к Исаии.

УПО: І прийшли раби царя Єзекії до Ісаї.

KJV: So the servants of king Hezekiah came to Isaiah.

6. И сказал им Исаия: так скажите господину вашему: так говорит Господь: не бойся слов, которые слышал ты, которыми поносили Меня слуги царя Ассирийского.

УПО: І сказав їм Ісаїя Так скажете вашому панові: Так сказав Господь: Не бійся тих слів, що почув ти, якими ображали Мене слуги асирійського царя.

KJV: And Isaiah said unto them, Thus shall ye say unto your master, Thus saith the LORD, Be not afraid of the words that thou hast heard, wherewith the servants of the king of Assyria have blasphemed me.

7. Вот, Я пошлю в него дух, и он услышит весть, и возвратится в землю свою, и Я поражу его мечом в земле его.

УПО: Ось Я дам в нього духа, і він почує звістку, і вернеться до свого краю. І Я вражу його мечем у його краї!

KJV: Behold, I will send a blast upon him, and he shall hear a rumour, and return to his own land; and I will cause him to fall by the sword in his own land.

8. И возвратился Рабсак и нашел царя Ассирийского воюющим против Ливны; ибо он слышал, что тот отошел от Лакиса.

УПО: І вернувся великий чашник, і знайшов асирійського царя, що воював проти Лівни, бо почув, що той рушив із Лакішу.

KJV: So Rabshakeh returned, and found the king of Assyria warring against Libnah: for he had heard that he was departed from Lachish.

9. И услышал он о Тиргаке, царе Ефиопском; [ему] сказали: вот, он вышел сразиться с тобою. Услышав это, он послал послов к Езекии, сказав:

УПО: І він почув про Тіргакку, царя етіопського, таке: Він вийшов воювати з тобою! І почув він, і послав послів до Єзекії, говорячи:

KJV: And he heard say concerning Tirhakah king of Ethiopia, He is come forth to make war with thee. And when he heard it, he sent messengers to Hezekiah, saying,

10. так скажите Езекии, царю Иудейскому: пусть не обманывает тебя Бог твой, на Которого ты уповаешь, думая: `не будет отдан Иерусалим в руки царя Ассирийского`.

УПО: Так скажете до Єзекії, Юдиного царя, говорячи: Нехай не зводить тебе Бог твій, на Якого ти надієшся, кажучи: Не буде даний Єрусалим у руку асирійського царя.

KJV: Thus shall ye speak to Hezekiah king of Judah, saying, Let not thy God, in whom thou trustest, deceive thee, saying, Jerusalem shall not be given into the hand of the king of Assyria.

11. Вот, ты слышал, что сделали цари Ассирийские со всеми землями, положив на них заклятие; ты ли уцелеешь?

УПО: Ось ти чув, що зробили асирійські царі всім краям, щоб учинити їх закляттям, а ти будеш урятований?

KJV: Behold, thou hast heard what the kings of Assyria have done to all lands by destroying them utterly; and shalt thou be delivered?

12. Боги народов, которых разорили отцы мои, спасли ли их, [спасли] [ли] Гозан и Харан, и Рецеф, и сынов Едена, что в Фалассаре?

УПО: Чи їх урятували боги тих народів, яких понищили батьки мої: Гозана, і Харана, і Рецефа, і синів Едена, що в Телассарі?

KJV: Have the gods of the nations delivered them which my fathers have destroyed, as Gozan, and Haran, and Rezep, and the children of Eden which were in Telassar?

13. Где царь Емафа и царь Арпада, и царь города Сепарваима, Ены и Иввы?

УПО: Де він, цар Хамату, і цар Арпаду, і цар міста Сефарваїму, Гени та Івви?

KJV: Where is the king of Hamath, and the king of Arphad, and the king of the city of Sepharvaim, Hena, and Ivah?

14. И взял Езекия письмо из руки послов и прочитал его, и пошел в дом Господень, и развернул его Езекия пред лицом Господним;

УПО: І взяв Єзекія ті листи з руки послів, і прочитав їх, і ввійшов у Господній дім. І Єзекія розгорнув одного листа перед Господнім лицем.

KJV: And Hezekiah received the letter from the hand of the messengers, and read it: and Hezekiah went up unto the house of the LORD, and spread it before the LORD.

15. и молился Езекия пред лицом Господним и говорил:

УПО: І Єзекія молився перед Господнім лицем, говорячи:

KJV: And Hezekiah prayed unto the LORD, saying,

16. Господи Саваоф, Боже Израилев, сидящий на Херувимах! Ты один Бог всех царств земли; Ты сотворил небо и землю.

УПО: Господи Саваоте, Боже Ізраїлів, що сидиш на Херувимах! Ти Той єдиний Бог для всіх царств землі, Ти створив небеса та землю!

KJV: O LORD of hosts, God of Israel, that dwellest between the cherubims, thou art the God, even thou alone, of all the kingdoms of the earth: thou hast made heaven and earth.

17. Приклони, Господи, ухо Твое и услышь; открой, Господи, очи Твои и воззри, и услышь слова Сеннахирима, который послал поносить Тебя, Бога живаго.

УПО: Нахили, Господи, ухо Своє та й почуй! Відкрий, Господи, очі Свої та й побач, і почуй всі слова Санхеріва, що прислав ображати Живого Бога.

KJV: Incline thine ear, O LORD, and hear; open thine eyes, O LORD, and see: and hear all the words of Sennacherib, which hath sent to reproach the living God.

18. Правда, о, Господи! цари Ассирийские опустошили все страны и земли их

УПО: Справді, Господи, асирійські царі попустошили всі народи та їхні краї.

KJV: Of a truth, LORD, the kings of Assyria have laid waste all the nations, and their countries,

19. и побросали богов их в огонь; но это были не боги, а изделие рук человеческих, дерево и камень, потому и истребили их.

УПО: І кинули вони їхніх богів на огонь, бо не боги вони, а тільки чин людських рук, дерево та камінь, і понищили їх.

KJV: And have cast their gods into the fire: for they were no gods, but the work of men's hands, wood and stone: therefore they have destroyed them.

20. И ныне, Господи Боже наш, спаси нас от руки его; и узнают все царства земли, что Ты, Господи, Бог один.

УПО: А тепер, Господи, Боже наш, спаси нас від руки його, і нехай знають усі царства землі, що Ти Господь, Бог єдиний!

KJV: Now therefore, O LORD our God, save us from his hand, that all the kingdoms of the earth may know that thou art the LORD, even thou only.

21. И послал Исаия, сын Амосов, к Езекии сказать: так говорит Господь, Бог Израилев: о чем ты молился Мне против Сеннахирима, царя Ассирийского, --

УПО: І послав Ісая, Амосів син, до Єзекії, говорячи: Так сказав Господь, Бог Ізраїлів: Я почув те, про що ти молився до Мене, про Санхеріва, царя асирійського.

KJV: Then Isaiah the son of Amoz sent unto Hezekiah, saying, Thus saith the LORD God of Israel, Whereas thou hast prayed to me against Sennacherib king of Assyria:

22. вот слово, которое Господь изрек о нем: презрит тебя, посмеется над тобою девствующая дочь Сиона, покачает вслед тебя головою дочь Иерусалима.

УПО: Ось те слово, яке Господь говорив про нього: Гордує тобою, сміється із тебе дівиця, сіонська дочка, вслід тобі головою хитає дочка Єрусалиму!

KJV: This is the word which the LORD hath spoken concerning him; The virgin, the daughter of Zion, hath despised thee, and laughed thee to scorn; the daughter of Jerusalem hath shaken her head at thee.

23. Кого ты порицал и поносил? и на кого возвысил голос и поднял так высоко глаза твои? на Святаго Израилева.

УПО: Кого лаяв ти та ображав, і на кого повищив ти голос та вгору підніс свої очі? На Святого Ізраїлевого!

KJV: Whom hast thou reproached and blasphemed? and against whom hast thou exalted thy voice, and lifted up thine eyes on high? even against the Holy One of Israel.

24. Через рабов твоих ты порицал Господа и сказал: `со множеством колесниц моих я взошел на высоту гор, на ребра Ливана, и срубил рослые кедры его, отличные кипарисы его, и пришел на самую вершину его, в рощу сада его;

УПО: Через рабів своїх Господа ти ображав та казав: Із безліччю своїх колесниць я вийшов на гори високі, на боки Лівану, і позрубую кедрі високі його, добірні його кипариси, і зберусь на вершок його височини, в гущину його саду,

KJV: By thy servants hast thou reproached the Lord, and hast said, By the multitude of my chariots am I come up to the height of the mountains, to the sides of Lebanon; and I will cut down the tall cedars thereof, and the choice fir trees thereof: and I will enter into the height of his border, and the forest of his Carmel.

25. и откапывал я, и пил воду; и осушу ступнями ног моих все реки Египетские`.

УПО: я копаю та п'ю чужу воду, і стопою своєї ноги повисушую я всі єгипетські ріки!

KJV: I have digged, and drunk water; and with the sole of my feet have I dried up all the rivers of the besieged places.

26. Разве не слышал ты, что Я издавна сделал это, в древние дни предначертал это, а ныне выполнил тем, что ты опустошаешь крепкие города, [превращая] их в груды развалин?

УПО: Хіба ти не чув, що віддавна зробив Я оце, що за днів стародавніх Я це був створив? Тепер же спровадив Я це, що ти нищиш міста поукріплювані, на купу румовищ обертаєш їх.

KJV: Hast thou not heard long ago, how I have done it; and of ancient times, that I have formed it? now have I brought it to pass, that thou shouldest be to lay waste defenced cities into ruinous heaps.

27. И жители их сделались маломощны, трепещут и остаются в стыде; они стали как трава на поле и нежная зелень, как порост на кровлях и опаленный хлеб, прежде нежели выколосился.

УПО: А мешканці їхні безсилі, настрашені та побентежені, вони стали, як зілля оте польове, мов трава зеленіюча, як трава на дахах, як попалене збіжжя, яке не доспіло...

KJV: Therefore their inhabitants were of small power, they were dismayed and confounded: they were as the grass of the field, and as the green herb, as the grass on the housetops, and as corn blasted before it be grown up.

28. Сядешь ли ты, выйдешь ли, войдешь ли, Я знаю [всё, знаю] и дерзость твою против Меня.

УПО: І сидіння твоє, і твій вихід та вхід твій Я знаю, і твоє проти Мене обурення.

KJV: But I know thy abode, and thy going out, and thy coming in, and thy rage against me.

29. За твою дерзость против Меня и за то, что надмение твое дошло до ушей Моих, Я вложу кольцо Мое в ноздри твои и удила Мои в рот твой, и возвращу тебя назад тою же дорогою, которою ты пришел.

УПО: За твоє проти Мене обурення, що гординя твоя надійшла до вух Моїх, то на ніздрі твої Я сережку привішу, а вудило Моє в твої уста, і тебе поверну Я тією дорогою, якою прийшов ти!

KJV: Because thy rage against me, and thy tumult, is come up into mine ears, therefore will I put my hook in thy nose, and my bridle in thy lips, and I will turn thee back by the way by which thou camest.

30. И вот, тебе, Езекия, знамение: ешьте в этот год выросшее от упавшего зерна, и на другой год--самородное; а на третий год сейте и жните, и садите виноградные сады, и ешьте плоды их.

УПО: А оце тобі знак: їжте цього року збіжжя самосійне, а другого року саморосле, а третього року сійте та жніть, і садіть виноградники, та й їжте їхній плід.

KJV: And this shall be a sign unto thee, Ye shall eat this year such as groweth of itself; and the second year that which springeth of the same: and in the third year sow ye, and reap, and plant vineyards, and eat the fruit thereof.

31. И уцелевший в доме Иудином остаток пустит опять корень вниз и принесет плод вверх,

УПО: А врятоване Юдиного дому, що лишилося, пустить коріння додолу, і свого плода дасть угору.

KJV: And the remnant that is escaped of the house of Judah shall again take root downward,

and bear fruit upward:

32. ибо из Иерусалима произойдет остаток, и спасенное--от горы Сиона. Ревность Господа Саваофа соделает это.

УПО: Бо з Єрусалиму вийде позостале, а рештки з гори Сіон. Ревність Господа Саваота зробить це.

KJV: For out of Jerusalem shall go forth a remnant, and they that escape out of mount Zion: the zeal of the LORD of hosts shall do this.

33. Посему так говорит Господь о царе Ассирийском: `не войдет он в этот город и не бросит туда стрелы, и не приступит к нему со щитом, и не насыплет против него вала.

УПО: Тому так сказав Господь про асирійського царя: Він не ввійде до міста цього, і туди він не кине стріли, і щитом її не попередить, і вала на нього не висипле.

KJV: Therefore thus saith the LORD concerning the king of Assyria, He shall not come into this city, nor shoot an arrow there, nor come before it with shields, nor cast a bank against it.

34. По той же дороге, по которой пришел, возвратится, а в город сей не войдет, говорит Господь.

УПО: Якою дорогою прийде, то нею й повернеться, у місто ж оце він не ввійде, говорить Господь!

KJV: By the way that he came, by the same shall he return, and shall not come into this city, saith the LORD.

35. Я буду охранять город сей, чтобы спасти его ради Себя и ради Давида, раба Моего`.

УПО: І це місто Я обороню на спасіння його ради Себе та ради Давида, Мого раба!

KJV: For I will defend this city to save it for mine own sake, and for my servant David's sake.

36. И вышел Ангел Господень и поразил в стане Ассирийском сто восемьдесят пять тысяч [человек]. И встали поутру, и вот, всё тела мертвые.

УПО: І вийшов Ангол Господній, і забив в асирійському таборі сто й вісімдесят і п'ять тисяч. І повставали рано вранці, аж ось усі тіла мертві...

KJV: Then the angel of the LORD went forth, and smote in the camp of the Assyrians a hundred and fourscore and five thousand: and when they arose early in the morning, behold, they were all dead corpses.

37. И отступил, и пошел, и возвратился Сеннахирим, царь Ассирийский, и жил в Ниневии.

УПО: А Санхерів, асирійський цар, рушив та й пішов, і вернувся, й осівся в Ніневії.

KJV: So Sennacherib king of Assyria departed, and went and returned, and dwelt at Nineveh.

38. И когда он поклонялся в доме Нисроха, бога своего, Адрамелех и Шарецер, сыновья его, убили его мечом, а сами убежали в землю Араратскую. И воцарился Асардан, сын его, вместо него.

УПО: І сталося, коли він молився в домі Нісроха, свого бога, то сини його Адраммелех та Шар'ецер убили його мечем, а самі втекли до краю Арарат... А замість нього зацарював син його Есар-Хаддон.

KJV: And it came to pass, as he was worshipping in the house of Nisroch his god, that Adrammelech and Sharezer his sons smote him with the sword; and they escaped into the land of Armenia: and Esarhaddon his son reigned in his stead.